

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпро, Україна)
Запорізька державна інженерна академія (м. Запоріжжя, Україна)
Інститут економіки імені Паата Гугушвілі
Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Клайпедський університет (м. Клайпед, Литва)
Університет прикладних наук (м. Міттвайда, Німеччина)
Університет професора доктора Асена Златарова (м. Бургас, Болгарія)
Мерія м. Громадка (Польща)

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 2020:
ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Збірник наукових праць
Міжнародної науково-практичної конференції
(Дніпро, 2–3 квітня 2020 р.)

У семи томах

Том 6. Формування економічної безпеки підприємств,
моделювання процесів економічної поведінки
та інноваційні технології в управлінні економічними суб'єктами

Дніпро
Видавець Біла К. О.
2020

*Затверджено на засіданні вченої ради факультету економіки
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Поляков М. В. – д-р фіз.-мат. наук, проф., член-кореспондент НАН України, ректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, *голова оргкомітету*;

Гринько Т. В. – д-р екон. наук, проф., Заслужений діяч науки та техніки України, декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Іванов Р. В. – канд. фіз.-мат. наук, доц., зав. кафедри економічної кібернетики Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Олійник Т. І. – канд. екон. наук, зав. кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Абесадзе Р. Б. – д-р екон. наук, проф., директор Інституту економіки імені Паата Гугушвілі Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі;

Раманаускас Юліус – доктор габілітований, професор кафедри менеджменту Клайпедського університету;

Серджо Велеско – д-р екон. наук, професор міжнародного менеджменту факультету економіки університету прикладних наук у місті Міттвайда;

Дімітров Іван – д-р екон. наук, проф., професор кафедри економіки та управління університету професора доктора Асена Златарова;

Даріуш Павліцин – мер міста Громадка (Польща);

Величко Л. А. – канд. наук з держ. упр., доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Гвініаїшвілі Т. З. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Тімар І. В. – старший викладач кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Е 45 Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020.

ISBN 978-617-645-377-2

Т. 6. Формування економічної безпеки підприємств, моделювання процесів економічної поведінки та інноваційні технології в управлінні економічними суб'єктами. – 2020. – 131 с.

ISBN 978-617-645-377-7

У збірнику надруковано наукові праці Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася 2–3 квітня 2020 року в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара.

Для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗів та наукових закладів.

УДК 336
ББК 65.01

ISBN 978-617-645-377-2

ISBN 978-617-645-383-3 (Т. 6)

© Авторський колектив, 2020

підприємства. Для цього необхідна інноваційна поведінка, культура, мислення та інноваційне лідерство топ-менеджерів. Результатом буде підвищення продуктивності та гнучкості підприємства, скорочення тривалості виробничого циклу, поліпшення якості товарів та послуг на ринку.

Таким чином розроблення та застосування інноваційних технологій може служити фундаментом успіху економічного суб'єкта господарювання. Інновації в процесі управління позитивно вплинуть на фінансові показники та позицію підприємства на ринку.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В. Формирование механизма инновационного развития предприятия / Т. В. Гринько // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №7. – Квітень. – С. 18-22.
2. Meeta Dasgupta/ Technological Innovation and Role of Technology Strategy: Towards Development of a Model – 2009. – October 16-17. – С.34.

К. е. н. Каламан О. Б.

Одеська національна академія харчових технологій (Україна)

**СУЧАСНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ
ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Компанії працюють в умовах, які стають все більш непостійними, невизначеними і складними [1]. У такій ситуації різко зростає необхідність швидкого ухвалення управлінських рішень і підвищення гнучкості фірми для оперативних дій при виникненні сприятливих можливостей або завдань. Компанія, яка швидко приймає правильні рішення, формує конкурентну перевагу. Здатність аналізувати інформацію, робити прогнози, відповідати на виклики і використовувати можливості швидше конкурентів відрізняє переможців від переможених. Щоб перемагати, компанія повинна володіти системою визначення мети, оцінки результатів діяльності і заходів щодо підвищення ефективності. Така система називається управлінням ефективністю бізнесу (далі – СРМ, від англ. – corporate performance management).

СРМ – методології, метрики, процеси і системи, які використовуються для моніторингу та управління ефективністю діяльності компанії [2]. СРМ інтегрує стратегію і операційну діяльність, формує для керівництва реальну і перспективну картини по всьому ланцюжку створення вартості, забезпечує надійну платформу для підтримки майбутнього зростання. СРМ – безперервний циклічний процес, в якому можна виділити 5 ключових етапів: розробка / уточнення стратегії; каскадування стратегії на операційному рівні; збір і обробка фактичних даних; аналіз результатів, виявлення причин відхилень від цільових значень; винагорода співробітників, оптимізація систем і процесів з урахуванням отриманих результатів.

Ідея управління ефективністю не нова, ще в 1920 році корпорація DuPont почала застосовувати модель (пізніше названу на її честь) для оцінки ефективності бізнесу,

засновану на розрахунку і факторному аналізі рентабельності активів (ROA). Пізніше модель змінювалася, однією з найбільш популярних модифікацій стала модель рентабельності власного капіталу (ROE), що враховує 5 факторів: фінансовий важіль, оборотність капіталу, операційна рентабельність, відсотки, податки. Аналіз і управління факторами в моделі Дюпона аналогічні управлінню ефективністю по КПЕ, пов'язаними зі стратегічними цілями. Концепція управління ефективністю діяльності все частіше застосовується для українських підприємств. За даними дослідження, проведеного PwC [3], 42% респондентів вже використовують ключові показники ефективності (КПЕ), що розробляються на основі стратегії і ключових факторів формування вартості, а 33% планують використання таких КПЕ. Світова фінансова криза (2008-2012) показала, що оцінка ефективності компаній і їхнього керівництва з акцентом на одному показнику без урахування всіх ризиків може призвести до збитків і втрати контролю над бізнесом.

У період кризи зросла роль фінансової функції в управлінні ефективністю. Згідно дослідження, проведеного Accenture [4], 80% компаній відзначили розширення зони відповідальності фінансової функції, що викликано потребою прогнозу розвитку бізнесу і управління структурою витрат в умовах мінливого зовнішнього середовища. Дослідження Ernst&Young показало, що 79% вищого керівництва, що приймає рішення, визнають той факт, що фінансова функція за останні 5 років стала більше задіяна зі стратегічної точки зору [5]. Дослідження PwC підтвердило зростаючу роль фінансових директорів в управлінні ефективністю бізнесу: 36% опитаних у 2018 р. проти 33% у 2017 р. вважають, що ключову роль в управлінні ефективністю діяльності компанії, крім генерального директора, повинен грати директор з фінансів. Сучасні фінансові директори прагнуть більше приймати участь у стратегічному управлінні, активно використовуючи фінансову інформацію для пріоритезації стратегічних завдань через розподіл капіталу і управління вільним грошовим потоком [6]. Фінансова функція відіграє важливу роль в управлінні ефективністю бізнесу, але ця роль не повинна обмежуватися розумінням загальної корпоративної стратегії, фінансисти повинні також знати стратегію кожного підрозділу – це запорука успішного залучення в стратегічне управління.

Ранні системи управління ефективністю часто фокусувалися виключно на фінансових процесах, наприклад, бюджетуванні і прогнозуванні. Сучасні системи CRM охоплюють все підприємство. Вагому роль стали грати інформаційні технології, які дозволяють за рахунок автоматизації процесів знизити трудовитрати, приділити більшу увагу аналізу та інтерпретації даних, спростити управління ефективністю і, отже, прискорити процес прийняття рішень. В даний час провідні виробники програмного забезпечення розробляють і просувають на ринок інтегровані CRM-рішення, які дозволять компаніям вийти на просунутий рівень управління ефективністю.

Список використаних джерел:

1. Берман С. та ін. Як отримати вигоду зі складностей // IBM, глобальне опитування серед виконавчих директорів, 2010. URL: <http://www-935.ibm.com/services/c-suite/series-download.html>.

2. Geishecker L., Zrimsek B. Use CPM to Integrate the Enterprise View // Gartner, 2002. URL: <http://www.gartner.com/pages/story.php.id.2380.s.8>.
3. Серова Е., Троян Є. Управління бізнесом. На шляху від вимірювання до управління // РwC, Опитування генеральних і фінансових директорів провідних компаній, 2018. URL: <http://www.pwc.ru/ru/performance-management/epm-2012.jhtml>
4. Boulanger P. Finance and Performance Management Survey – When the Going Gets Tough, Call the CFO // Accenture, 2011. URL: <http://www.accenture.com/us-en/podcasts/Pages/finance-performance-management-survey-2011-cfo.aspx>.
5. Ilseman A. C., Cucuzza T. G. Breaking the glass ceiling. New ways Finance can leverage core strengths and add strategic value // Ernst & Young, 2011. URL: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Advisory/Breaking-the-glass-ceiling-How-does-it-affect-you>.
6. Quinn M. What the CFOs want // The Wall Street Journal, June 27, 2011. URL: <http://webreprints.djreprints.com/270037n43774.pdf>.

Кваша Т. К., Паладченко О. Ф.

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)
**ВЗАЄМОДІЯ НАУКИ, ВИРОБНИЦТВА ТА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА
У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Інноваційна діяльність передбачає інвестування наукових досліджень і розробок, спрямованих на здійснення якісних змін щодо продуктивних сил, впровадження нових видів продукції і технологій [1]. Орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України; забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва; фінансова підтримка у сфері інноваційної діяльності є одними з основних принципів державної інноваційної політики [2]. Інноваційна модель розвитку економіки забезпечується шляхом концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках науково-технічного оновлення виробництва з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках [3]. Сучасна українська держава має обмежену фінансову та інституційну спроможність, тому важливим є зосередження наявних ресурсів і потенціалу на підтримці наукових досліджень за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності, які охоплюють сім найважливіших секторів економіки, та здійснення моніторингу їх реалізації [3]. При цьому особливо важливою є співпраця між усіма учасниками інноваційного процесу на всіх етапах створення і виведення інноваційного продукту на ринок [4].

За результатами щорічного моніторингу реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, який проводить УкрІНТЕІ на основі наданої МОН головними розпорядниками інформації про провадження ними інноваційної діяльності за рахунок коштів державного бюджету, у 2018 році на виконання НДДКР інноваційного спрямування використано переважну частку бюджетних коштів (92,6%), виділених на всі затверджені пріоритетні напрями інноваційної діяльності розпорядниками бюджетних коштів (291,5 млн грн). Найбільший обсяг фінансування (52,6%) спрямовано на 4-й стратегічний пріоритет «Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу», найменший (1,8%) –

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМИ СУБ'ЄКТАМИ

<i>Dimitrov I. Theoretical Aspects of Management of Innovation Processes in Modern Economy</i>	81
<i>Абесадзе Р. Б., Бурдулі В. III. Інноваційний капітал як інноваційна технологія управління підприємством</i>	83
<i>Антіпова В. П. Сутність маркетингових інновацій</i>	84
<i>Артеменко А.І. Проблеми впровадження інноваційних технологій у медичних лабораторіях</i>	86
<i>Батрак К. Д., Марусич Я. І., Кучеренко С. К. Інноваційні технології в Україні. Перспективи</i>	89
<i>Вишневецька М. В. Інноваційна діяльність підприємств в Україні</i>	90
<i>Голофаєв О. С. Інноваційний розвиток України на прикладі додатку «Дія»</i>	94
<i>Дебунов Л. М., Яковенко О. Г. Застосування машинного навчання при моделюванні фінансової стійкості компаній</i>	96
<i>Дьяков С. С. Перспективи розвитку альтернативних джерел енергії та їх вплив на економіку в умовах глобалізації</i>	98
<i>Єршова О. Г. Інноваційні технології в управлінні економічними суб'єктами</i>	100
<i>Каламан О. Б. Сучасні методи оцінки ефективності діяльності підприємств</i>	102
<i>Кваша Т. К., Паладченко О. Ф. Взаємодія науки, виробництва та фінансова підтримка у сфері інноваційної діяльності</i>	104
<i>Коротя О. Ю. Вплив діджиталізації на процес управління бізнес-моделями</i>	106
<i>Мешко Д. О. Інноваційні технології в управлінні економічними суб'єктами</i>	108
<i>Мовчан А. О., Смирнова Т. А. Необхідність діджиталізації у маркетинговому менеджменті сучасних підприємств</i>	111
<i>Погрібний Р. В. Розвиток електронної торгівлі в Україні і світі</i>	113
<i>Подорожко Т. О. Кріптовалюта як фінансовий інструмент цифрової економіки</i>	114
<i>Приліпко С. А. Роль інновацій в економіці країни</i>	116
<i>Стрюков В. В. Управління людськими ресурсами в системі медичної освіти в умовах реформи</i>	118
<i>Удовицький О. О. Удосконалення управління збутовою діяльністю підприємства</i>	120
<i>Федоренко Д. А. Роль інновацій у розвитку електронного підприємництва</i>	122
<i>Філіппова Є. С. Розвиток інноваційних підприємств: на шляху до удосконалення</i>	124
<i>Халецька В. В. Інноваційні підходи у веденні підприємницької діяльності</i>	126

Наукове видання

Мови видання: українська, англійська

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 2020:
ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Збірник наукових праць
Міжнародної науково-практичної конференції
(Дніпро, 2–3 квітня 2020 р.)

У семи томах

Том 6. Формування економічної безпеки підприємств,
моделювання процесів економічної поведінки
та інноваційні технології в управлінні економічними суб'єктами

*Окремі доповіді друкуються в авторській редакції
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За зміст, наукову новизну, достовірність та точність викладеного матеріалу
відповідальність покладається на авторів*

Відповідальний редактор Біла К. О.
Дизайн обкладинки Дем'янчук М. О.
Оригінал-макет Біла К. О., Тімар І. В.

Підписано до друку 08.04.20. Формат 60х84¹/₁₆. Спосіб друку – плоский.
Ум. др. арк. 8,5. Тираж 90 пр. Зам. № 0420-01/6.

Видавець та виготовлювач СПД Біла К. О.

Свідectво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3618 від 06.11.09

Надруковано на поліграфічній базі видавця Білої К. О.
Україна, 49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 111, оф. 1

+38 (099) 780-50-49; +38 (067) 210-02-56
www.impact.dp.ua e-mail: impact.dnepr@gmail.com
www.confcontact.com e-mail: conf@confcontact.com